

Duna–Tisza Közi Falugondnoki Hírlevél

XIII. évfolyam, 62. szám

2010/7.

*Kellemes karácsonyi ünnepeket és
boldog új évet kívánunk olvasóinknak!*

Régi történet

*„Egy pillanatnyi szeretet tökéletessé
teheti, és tökéletessé is fogja tenni a
világot.” (Sri Chinmay)*

Annak az embernek, aki magányosan él, gyakran képzeletei és álmai jelentik mentsvára építőköveit. Gondolata az egyedüli, mely társaként szolgál élete folyamán. Nehéz átvészelnie a percek, napok, évek mindenségét; nem beszélve arról, hogy milyen fájdalmat jelenthet az számára, ha egyedül kell a szeretet ünnepét megünnepelni.

Minden család életében fontos szerepet kapnak az ünnepek, ki-ki a maga módján ünnepel, de mégis másként éli meg ezeket a napokat, mint a hétköznapokat. Éppen ezért, számtalanszor eszembe jutott már, hogy egyetlen ünnepünk sem hoz annyi örömet, mint a karácsony.

Ha karácsony közeledik, mindannyiunkat örömteli várakozás tölt el. Várjuk az ünnepélyes szép estét, a csillámba öltöztetett tündöklő fát, a gondtalan együttlétet, az ajándékokat. De mindenkinek szüksége van a szeretet ajándékára is, mert szeretet nélkül még a boldogságunkat sem találjuk meg. Hányszor, de hányszor kívántunk már békés, boldog karácsonyt egymásnak?! S vajon volt is foganatja? Valójában nem tudhatjuk. És, mi magunk, tiszta szívből kívántuk vagy csupán csak megszokásból? Gyakran érdemes ezen is elgondolkodni.

Ha már a gondolkodás és az érzelmek kifejezésének végeláthatatlan mezejére léptem, itt mesélném el egy kedves ismerősöm gyermekkorából származó, megható történetét...

(Írásunk a 11. oldalon)

Dutka Ákos: KARÁCSONY

*Karácsony, béke, szeretet,
Beszéltek róla emberek,
Várjátok, vágyó álmotok
S nincs itt soha nálatok.*

*Elillant drága képzelet:
Gyermekkorodból jön veled
Aranydiós szent mesefa,
Anyád terített asztala.*

*Karácsony, béke, Betlehem...
Elég a gyertya hirtelen.
Elég a karcsú mesefán
S mi marad holnap, ezután?*

*Marad a gond, bűn, gyűlölet,
Pedig higgyétek emberek,
Ez az egyetlen értelem,
Amelynek titka végtelen,*

*Ez az egyetlen igaz út,
Melyen mindenki hazajut,
Mely földre hozza az Eget:
A Szeretet, a Szeretet.*

Fotó: Ujvári Sándor

Dél-alföldi Regionális Szociális Módszertani Intézmény

Megerősödő ellátórendszerek

A nemzeti erőforrás miniszter a Dél-alföldi Regionális Szociális Módszertani Intézmény kijelölésére kiírt pályázaton a döntés-előkészítő bizottság javaslata alapján 2010. december 1-jétől öt évre kijelölte a Dél-alföldi régióban szociális módszertani tevékenység ellátására a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete által vezetett konzorciumot.

A Dél-alföldi regionális módszertani intézmény célja a szociális ellátórendszer szakmaiságának megerősítése és stabilizálása Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyében. A három megyében működő szociális intézmények, szervezetek szakmai munkájának összehangolása, hatékonyságának és az ellátás minőségének javítása, meglévő erőforrások felhasználásával. Fontos a szakmai együttműködés további megerősítése, megynként szakmai találkozási alkalmak megteremtése (Bács-Kiskun, Csongrád és Békés megyében). Megyénkénti területi koordináció – szakmailag jól működő intézményekkel, szervezetekkel szakmai konzultációk, a szociális szakmai terület eredményes bevonása. Fontosnak tartjuk a kormányhivatalokkal történő jó együttműködés kialakítását is.

A regionális szociális módszertani feladatok ellátását a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete, mint gesztorintézmény konzorciumi partnerségben valósítja meg. A konzorciumban együttműködő partnerek a szociális szolgáltatások fejlesztése kapcsán sok információval, szakmai ismerettel és tudományos kutatással rendelkeznek a szociális szektor sajátosságairól.

A konzorcium tagjai és feladatai

Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete: Az egyesület szakmai szervezetként működik 13 éve. Felnőttképzési tevékenységet falu- és tanyagondnoki területen 2005 óta végez, módszertani tevékenységet 2008 óta. Az egyesület a gesztor-szervezeti feladatellátásra az eddig szerzett szakmai tapasztalataira, megbízható gazdálkodására, kiválóan képzett munkatársaira, kiépített megyei, régiós, és országos szakmai kapcsolataira, elismertségére alapozva jelentkezett. A jelentkezését támogató konzorciumi tagok ismerve a szakmai koncepciót, munkástílust és hatékonyságot, fenntartás nélküli támogatásukról tettek tanúbizonyságot. Az egyesület módszertani feladata: falu- és tanyagondnoki szolgálatok teljes körű módszertani feladatainak regionális ellátására.

Együttműködő partner

Mentálhigiénés Egyesület: Az Egyesület 2000 óta magas színvonalú, eredményes munkát folytat Békés megyében a pszichiátriai és szenvedélybetegeket ellátó intézmények szakmai munkájának segítése érdekében. Az egyesület pszichiátriai és szenvedélybetegek részére közösségi szolgáltatást, nappali ellátást biztosít. Létrehoztak két szervezeti egységet, melyekben folyamatos szolgáltatások biztosítottak szenvedélybeteg és pszichiátriai beteg ügyfeleknek, hozzátartozóknak: Békés Mérték Községi Ház (Békéscsaba, Békési út 40.) Békési Mentálhigiénés Szolgálat (Békés, Borosgyán u. 1/1.).

A Mentálhigiénés Egyesület módszertani feladata: Pszichiátriai és szenvedélybetegek alap- és szakosított szolgáltatásainak módszertani ellátása: közösségi ellátások, nappali ellátások, ápolást-gondozást nyújtó intézmények, rehabilitációs intézmények,

átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, lakóotthonok módszertani feladatainak ellátása.

Konzorciumi tagok

Békés Megyei Szociális, Gyermekvédelmi, Rehabilitációs és Módszertani Központ: Az intézmény azon középsúlyos vagy súlyos mértékben akadályozott, vagy más fogyatékoságban szenvedő személyek, ellátásával foglalkozik, akiknek oktatása, képzése, foglalkoztatása, valamint gondozása csak intézményi keretek között oldható meg. Számukra (212 fő) biztosítja az ápolást, gondozást, rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, szociális és szabadidős foglalkoztatást.

Az intézmény módszertani feladata: támogató szolgáltatás. Fogyatékos személyek szakosított ellátásának módszertani feladatai: nappali ellátások, ápolást-gondozást nyújtó intézmények, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, rehabilitációs intézmények, lakóotthonok.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Dél-alföldi Régió, Kecskeméti csoport: A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Csoportja 1991-ben kezdte meg működését. A szervezet fő feladata, hogy segítséget nyújtson a hátrányos helyzetű embereknek, családoknak, csoportoknak és közösségeknek, kiemelkedően a hajléktalan személyeknek. A szervezet Kecskemét városban az önkormányzat legfontosabb civil partnereként a hajléktalan személyek ellátásának szociális alap és szakosított szolgáltatásait biztosítja.

Módszertani feladata: hajléktalan személyek alap és szakosított szolgáltatásainak módszertani feladatai: étkeztetés, utcai szociális munka, nappali ellátások, ápolást-gondozást nyújtó intézmények, rehabilitációs intézmények, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, lakóotthonok.

SZKTT ESZI Tabán Családsegítő Községi Ház: 2001 évtől látják el a regionális módszertani családsegítés feladatait a Dél-alföldi régióban. A módszertani feladatok ellátását regionális szemlélettel, területi lefedettséggel, a régióban működő családsegítő szolgálatok munkájának összehangolásával valósítja meg. Szociális információs szolgáltatást nyújtanak, egyéni esetmunkát, komplex családgondozást végeznek, jogi, pszichológiai tanácsadást szerveznek. Terepintézményként folyamatosan közreműködnek szociális képzések gyakorlati oktatásában.

Módszertani feladata: családsegítés módszertani feladatainak ellátása.

Csongrád Megyei Önkormányzat Aranysziget Otthon: Az intézmény 184 idős ember komplex gondozását végzi. Szociális módszertani intézményként nagy hangsúlyt fektetnek az emberközpontú, személyre szabott gondozási munka megteremtésére, szemléletének továbbadására, a szükségleteknek megfelelő szakképzést nyújtó képzések megszervezésére. Az intézmény szociális képzések gyakorlati munkájában is közreműködik.

Módszertani feladata: idős személyek alap- és szakosított szolgáltatásainak módszertani feladatai: étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátások, ápolást-gondozást nyújtó intézmények, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények, lakóotthonok.

Csörszné Zelenák Katalin

Kitüntették Fülöpjakab polgármesterét

Összekötő kapocs a külvilággal

A Szociális Munka Napja alkalmából november 11-én megrendezett keszthelyi ünnepségen Csáki Béla fülöpjakabi polgármester Pro Caritate Emlékérmét vett át Réthelyi Miklóstól, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium vezetőjétől.

Csáki Bélának vitathatatlan érdemei vannak a tanyagondnoki szolgálat beindításában, amelynek működése példaértékű lehet minden település számára. Fülöpjakab rendkívül nagy tanyavilággal rendelkezik, mintegy nyolcszáz ember él a településtől kisebb-nagyobb távolságra. A polgármester felismerte annak szükségét, hogy a tanyákon élők is részesülhessenek azokban a szociális szolgáltatásokban, amelyek már-már természetesen a nagyobb településeken élők számára. Az esélyegyenlőség megteremtéséért tett fáradozásai eredményre vezettek, igazi si-

kertörténetként értékelhető az elmúlt húsz év.

Szívügyének tekintette – és tekinti ma is – a tanyasi emberek sorsát, így egy Lada Niva gépjárművel elindította a szolgáltatás elődjét. Ekkoriban még kizárólag ebédszállítással foglalkoztak, majd 1998-ban az imrehegyi tanyagondnokság mintájára megalakult Fülöpjakabon az első szolgálat. Eleinte bizalmatlanok voltak a helyiek, ám néhány kedvező visszajelzést követően egyre többen kérték a tanyagondnok segítségét. A polgármester kétszer is pályázott új gépjárműre, azonban forráshiány miatt nem kaphatott

támogatást a község önkormányzata. Később önerőből vásárolt egy mikrobuszt a település. Fontos előrelépés volt, hogy 2003-ban elindították a második szolgálatot is, így tovább bővíthetett a tanyagondnokok által ellátott személyek száma.

Napjainkban körülbelül ötven ember igényli a tanyagondnok által nyújtott szolgáltatások valamelyikét. Csáki Béla a jövőt illetően bizik abban, hogy továbbra is zavartalanul működhetnek a falu- és tanyagondnoki szolgálatok, hiszen az esélyegyenlőtlenség csökkentésében óriási szerepet vállalnak. Emellett a tipikusan magyar településforma, a tanya fennmaradásához elengedhetetlen, hogy a szolgáltatás ne szűnjön meg. Ahogyan a falu első embere fogalmaz: „Olyan biztonságot ad az embereknek, olyan összekötő kapocs a külvilággal, amelyet nagyon sokra értékelnek az emberek.”

A polgármester rengeteget tett – és tesz jelenleg is – az ügyért, tapasztalatait szakmai műhelyek alkalmával rendszeresen megosztja az újonnan induló falu- és tanyagondnoki szolgálat bevezetésén fáradozó települések vezetőivel. További érdeme a tanyagondnokság tizenhárom éves eredményes működtetése, illetve hazai és határon túli népszerűsítése. Kitüntetésének híre mégis váratlanul érte. Emberszeretete, odaadó munkája, szorgalma; mi több, szerénysége révén méltó a kitüntetésre, amelyhez ezúton is gratulálunk a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének nevében!

K. Z. M.

Réthelyi Miklós miniszter és Csáki Béla polgármester az ünnepségen

Mit kell tenni helyettesítéskor?

A falu- és tanyagondnokot szabadsága, betegsége idején helyettesítőknak indul 40 órás képzés februárban. Ha helyettesíteni kell a tanyagondnokot, akkor az öt helyettesítő személyeknek is tisztában kell lenniük a falugondnoki munka lényegével, hogy szakszerűen tudjanak helyettesíteni.

A képzés a falu- és tanyagondnok munkájával ismerteti meg a szociális szakma más területén dolgozóit, valamint a falu- és tanyagondnok helyettesítőit. A képzési program tematikája az alapszolgáltatásban

dolgozók, valamint a falu-és tanyagondnokok helyettesítői számára kíván használható elmélet és gyakorlati ismereteket adni. Az a cél, hogy a helyettesítők képesek legyenek a tanyán élő emberekkel kapcsolatot teremteni és tartani, a mindennapi problémákat felismerni és közvetíteni, az ügyintézésben segíteni, a segítő szerepével azonosulni és felismerni a személyes erőforrásokat.

A tanfolyamra jelentkezni egyesületünk telefonszámán (76/507-543) lehet.

Falugondnoki találkozó Szankon

Nélkülözhetetlen szolgáltatás

November közepén Szankon találkoztak a falu- és tanyagondnokok. A rendezvény helyszínéül a szanki sportszarnok szolgált, ahová a régió több mint 140 falu- és tanyagondnoka, jegyzője, intézményvezetője és polgármestere érkezett. Vincze Jánosné jegyző és az óvodások köszöntője után a helyi néptáncgyűttes, a nyugdíjasklub citerazenekara és a Búzavirág Néptáncsoport lépett fel.

A műsor után Patkós Zsolt, Szank polgármestere adott áttekintést a településről. A mintegy 2600 lélekszámú község előretörése elsősorban az 1960-as években feltárt olajnak köszönhető. Ez az infrastruktúrára is hatással volt, amely megalapozta a település jövőjét, a folyamatos fejlődést, mely jelenleg is tart: csatorna, gáz, villany mindenki számára hozzáférhető. 2006 és 2010 között több intézmény is megújult településen, illetve a környezet rehabilitációjának részeként játszó- és pihenőpark épült. Bővítették a település büszkeségét, – a képtárat, valamint a közintézmények akadálymentesítése is befejeződött. A szociális feladatok, köztük a tanyagondnoki szolgálat, a házi segítségnyújtás és a szociális ét-

A polgármester beszéde után a tanyagondnokok beszámolója következett. Horváth István röviden bemutatta munkáját, ismertette napi teendőit. Hangsúlyozta az empátia és a kommunikáció fontosságát. Legnagyobb elismerés számára a tanyákon élőkkel kialakí-

tott jó kapcsolata – különösen az idős, zárkózottabb emberekhez került közel. Sokuknak a tanyagondnok „mozgása” jelenti az egyetlen napi programot, így annak személye egyet jelent a gondoskodással, törődéssel. Balasi Tibor József 2009. május elsejei kinevezése

falvakért című előadásában helyzetértékelést adott a falu- és tanyagondnokságról, amelyre a vidékfejlesztés új irányzataként tekint. Kitért Kemény Bertalan érdemeire, elismerően szólt a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének értékes munkájáról

is. Bevezetője után áttekintést adott a szolgáltatás kialakulásáról, létrejöttéről. Mérföldkönek tartja a szolgálatok intézményesülését, amelyek működését a Szociális Törvény nem szabályozta a végletekig; abban csupán a határvonalakat jelölték ki – ez sikerességének egyik alapfeltétele. A másik alapfeltétel természetesen a falu- és tanyagondnok iránti bizalom megteremtése, majd a későbbiekben annak fenntartása. A falugondnok személye összekötő kapocs a helyiek és a hivatalos szervek között. Gyorsan és rugalmasan képes reagálni a helyi igényekre, „észreveszi a gondokat” – sőt, akár életet is menthet. Egy frappáns gondolattal jellemezte a szolgálatok működését: „Nem akkor működik jól, ha az autó megy. Jól akkor működik, ha elégedettek az emberek.”

A főosztályvezető-helyettes hangsúlyozta továbbá, hogy a szolgálatok legfőbb feladata a kistelepüléseken és tanyákon élők komfortérzetének növelése. Mára megkerülhetetlen szolgáltatássá nőtte ki magát a falu- és tanyagondnokság, amely minden évben részesül finanszírozásban. A jövő évi állami normatíva sem csökken a tavalyihoz képest – igaz kevesebb, mint

keztetés is kiemelt fontosságú Szankon. A két tanyagondnok munkáját egy mikrobusz és egy terepjáró segíti. A jövőt illetően is garantált a település előrehaladása: hamarosan biogázüzem épülhet, s megkezdődhet a geotermikus energia kiaknázása.

óta tanyagondnok Szankon. A megszokott feladatokon túl a közmunkások szállítását, eligazítását is végzi.

Ghyczy Gellért, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Családi és Szociális Szolgáltatási Főosztályának főosztályvezető-helyettese Szolgálat tanyákért,

néhány évvel ezelőtt volt. Ghyczy Gellért szerint is vannak jól és rosszul működő falu- és tanyagondnoki szolgálatok. A rosszul működőket szükségszerű lenne szankciókkal sújtani, hiszen ők is ugyanannyi támogatást kapnak, mint példásan tevékenykedő társaik. Az ehhez szükséges szabályrendszer azonban kidolgozásra vár.

Egyesületünkről is esett szó: 2010-ben Régiós Nívódíjat kaptunk a régió értékeinek megbecsülésében, identitástudatának erősítésében elért eredményeinkért. A jövőre koncentrálni elhangzott, hogy a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete az önkormányzatoknak partnere kíván lenni a falu- és tanyagondnoki szolgálatok beindítása érdekében. Az ehhez szükséges képzések, továbbképzések és szakmai rendezvények továbbra is várják a leendő falu- és tanyagondnokokat. 2010. december 1-jétől öt évre a Dél-alföldi régióban szociális módszertani tevékenység ellátására az egyesület által vezetett konzorciumot jelölte ki a nemzeti erőforrás minisztere.

Kása Gabriella, a Homokháti Szociális Központ ásatthalmi tagintézményének vezetője elmondása szerint a tanyagondnokok több esetben is életveszélyes helyzetbe kerülnek, amelyet veszélyességi pótlék kompenzálhatna. Kiemelte, hogy a falu- és tanyagondnoki fizetést is emelni kellene.

Hajnal Gábor, Óföldrétek polgármestere felvetette: többször előfordul, hogy indokolatlan esetekben is kéri a falugondnok segítségét. A helyettesítés is probléma, ha a falugondnok betegség lesz vagy szabadságra megy.

Dernovics László, Szarvas tanyagondnoka úgy véli, hogy a tanyavilágban félnek az idősök, ezért valamilyen jelzőkészülék javíthatná a biztonságérzetüket. Ez igény szerint a tanyagondnokot és a megfelelő hatóságot azonnal értesíthetné.

A hozzászólásokat követően a helyi óvodások adtak elő műsort, majd családias hangulatú ebéd zárta a rendezvényt. Végül az érdeklődők megtekinthették Szank nevezetességeit, köztük a Gy. Szabó Béla Képtár állandó tárlatát is.

Kürtösi Zoltán Milán

Mellény ajándékba

A tanyavilágban élő gyalogosok és kerékpárosok láthatósági mellényeket kaptak ajándékba annak az akciónak a keretében, amelyet a Bács-Kiskun Megyei Rendőrfőkapitányság Baleset-megelőzési Bizottsága szervezett. A mellények kiosztásában a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesületének munkatársai, s a tanyagondnokok is részt vettek.

Fülöpjakabon Dinnyés Imre tanyagondnok és Takács Zoltán körzeti megbízott közösen adták át az arra leginkább rászorulóknak a láthatósági mellényeket. Takács Zoltán főtörzs zászlós elmondta: a rendőrségi kampány során felhívták a gépjárművezetők figyelmét az őszi, téli időszak

balesetveszélyeire, a megváltozott közlekedési körülményekre. Ellenőrizték, hogy a gyalogosok és kerékpárosok helyesen közlekednek-e az esti sötétség és korlátozott láthatási viszonyok között.

Amint az képünkön is látható, a 74 éves Petró Gáspár né nagyon örült a váratlan ajándéknak. Százöt éves koráig szeretne élni, így még jobbak az esélyei a hosszú életre. A mellényekből olyan tanyasi család is kapott, ahol három gyermeket nevelnek. A nebulók ugyanis gyakran járnak kerékpárral a faluba, a láthatósági mellény ezért igazán hasznos ajándék volt számukra.

Dinnyés Imre közel egy évtizede dolgozik tanyagondnokként Fülöpjakabon. Beszámolt arról, hogy a településhez hatalmas külterület tartozik, a helybeliek kétharmada a tanyavilágban él. Közülük sokan idős, egyedül élő nyugdíjasok. Legtöbbjüknek nincs autója, kerékpárral vagy gyalog közlekednek. A láthatósági mellény eddig is sokaknak mentette meg az életét, ezért is tartja nagyon jó kezdeményezésnek a rendőrség akcióját.

A tanyagondnoktól az is megtudtuk, hogy ezúttal tíz mellényt osztottak ki a körzeti megbízottal közösen. Reméli, lesz még ilyen figyelemfelhívó kampány és mellényosztás, mert bármilyen apróságnak tűnik is a mellény viselése, mégis nagyon sok múlhat rajta. Az autóvezetők ugyanis sokkal hamarabb észreveszik a sötétben a mellényt hordó gyalogosokat, kerékpárosokat.

Vajda Pirooska

Határon átívelő tapasztalatcsere

A Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete 2010. november 23-án szakmai műhelyt szervezett Öttömösön. Az összejövétel célja a falugondnoki tevékenység sokszínűségének bemutatása, valamint a bevezetendő horgosi tanyagondnokság feladatainak meghatározása volt.

Csörszné Zelenák Katalin bevezetőjét követően Bata Ferenc polgármester adott áttekintést a 750 lélekszámú Öttömös községről. A település nagy múlttal rendelkezik, 1436-ban említik először a korabeli térképek. Önállóságát 1908-ban nyerte el, addig többek között Horgoshoz, Kiskundorozsmához, Sándorfalvához és Szegedhez is kapcsolták. Öttömös fő profilja a mezőgazdaság, a helyiek legtöbbször spárgatermesztéssel foglalkozik. Az utóbbi másfél évtizedben spárgafesztivál várja az érdeklődőket, amely egyre több külföldit is vonz.

Több civil szerveződés mellett tanyagondnoki szolgálat is működik a településen. A rendezvényen Gárgyán József Öttömös tanyagondnoka ismertette a munkája során felmerülő teendőket. 1997-óta látja el feladatát, így rendkívüli munkatapasztalatra tett szert – segítve ezzel a településen élők mindennapjait. Igény szerint betegeket szállít a közeli Ruzsára, bevásárol, ételt visz házhoz, gyógyszert írat fel és vált ki, takarmányt szerez be. A tanyákon jelzőkészülékek működnek, amelyeket felügyel. Az önkormányzati

gépjárművek és munkagépek karbantartásán túl további időszakos teendők is vannak: a Gyermekétkeztetési Alapítvány Európai Uniós programjának keretében évente két alkalommal élelmiszersegélyt oszt, valamint az önkormányzati tulajdonú földeket parlagfűmentesíti. A Gyermekjóléti Szolgálat és a Védőnői Szolgálat közreműködésével családlátogatásokat tart a tanyákon élő kisgyerekes családoknál. A tanyagondnok segítségével vannak a házi gondozók és a közcélú munkások.

Bozóki Imre, Mórahalom egyik tanyagondnoka szemléltette a tanyagondnoki szolgálatok működését, hangsúlyozva a hatékony együttműködés fontosságát. Egymás munkáját segítve igyekeznek megoldani a rászorulóknak mindennapi gondjait, problémáit. Esélyegyenlőséget szeretne teremteni a külterületen élők számára, ezért feladatai igen sokrétűek: a teljesség igénye nélkül ételt szállít, hivatali ügyeket intéz, szakrendelésre

hordja az időseket, téli tüzelőt szerez be. A magányos emberek számára reményt, támaszt nyújt – rokonság híján elkíséri őket utolsó útjukra is. Szerinte a tanyagondnoki szolgálat „az utolsó láncszem, ami összekapcsolja a szociális háló peremén élőket a társadalommal.”

Kovácsné Kacz Erika Röszkéről érkezett, ahol jelenleg két tanyagondnoki szolgálat működik. Ezek 2002-ben egy kísérleti program keretében indultak. A két kolléga mellett három tanyasegítő is munkába állt. Ők olyan helyi, köztisztelőnek örvendő – szintén tanyán élő – emberek, akikben megbíznak a helyiek. Hathatós közreműködésük révén az idősek is elfogadták a tanyagondnokokat. A szolgálat létrejötté óta minden karácsonykor csomagot osztanak az időseknek és a szegény sorsú kisgyerekes családoknak – ezek vállalkozói adományokból, felajánlásokból tevődnek össze.

A csárdaszállási falugondnok, Nagy Zsoltné Edit arról számolt be, hogy a kisközségben feladata a helyi igényekhez igazodik, s munkájában egészségügyi szakápolói tapasztalatait is hasznosítja: gyógyszert oszt, védőoltást ad be, vérnyomást mér, vért vesz. Nagy szerepe volt abban, hogy kezdeményezésére újraindult az iskolafogászat.

Fülöpjakabon két kiváló tanyagondnoki szolgálat működik. Csáki Béla polgármester mondandójának sarkalatos pontja volt a bizalom és az önállóság kérdése. Csak akkor végezheti munkáját eredményesen a tanyagondnok, ha kellő bizalmat élvez,

önállóan el tudja látni a kötelezettségeit és szociálisan érzékeny. „Ez egy nagyszerű egyszemélyes intézmény” – hangzott el.

Bakos Ferenc a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Regécet képviselte a programon. Falugondnokként nem csak az egyes emberek, hanem a közösség egészének érdekeit szem előtt tartva igyekszik tenni a faluért. A település hegyvidéki fekvése nem kedvez a munkalehetőségeknek, az erdőgazdálkodás visszaszorulása miatt inkább a turizmus indult fejlődésnek. Nagy szerepe van ebben Regéc várának is, amelynek megmentésében aktívan is részt vesz a falugondnok. Egyesületet is működtetnek. A tipikusan falu- és tanyagondnoki feladatok mellett segíti a panziók és vendégházak tevékenységét, részt vesz a vendégközvetítésben, valamint üzemelteti a helyi vízművet. Rendezvényeket szervez, amelyekkel összetartja a közösséget.

Jaskó Péter falugondnok a 390 lélekszámú Sajógalgócról adott rövid áttekintést. Feladatait egyedül látja el a zsáktelepülésen, ahol sem alapfokú oktatási intézmény, sem hivatal nem működik. Az ebből fakadó rengeteg munkát szívvel-lélekkel végzi, hisz abban, hogy tevékenysége a falu érdekeit szolgálja. A Sajómenti Civilek szerveződésén keresztül a kistérség – és általa a település – fejlesztésén fáradozik.

A Kishegyesi Női Fórum Egyesületének elnöke, Zsidai Erzsébet a vajdasági Kishegyest mutatta be a szolgáltatás tükrében. Az 5800 lakosú faluban 2008 óta van házi betegápolás, amely a Szabadkai Egyházmegye Caritas-szal együttműködve valósult meg. 2009-ben egy sikeres pályázat révén az eddigi szolgáltatás tovább

bővült: az egészségügyi nővérek és a nagyrészt önkéntesek alkotta házi kisegítők mellett egy falugondnok is munkába állt, személyét pályázat útján választották ki. A helyiek bizalmukba fogadták, megszerették. Kishegyes mellett két kisebb településen is dolgozik a hét egy napján.

Szűcs István falugondnok munkája során hasonló feladatokkal szembesül, mint hazai kollégái – igaz van eltérés is: gyerekszállítást nem végez, hiszen Kishegyes rendelkezik alapfokú oktatási intézménnyel.

Ric Gábor, a Szabadkai Egyházmegye Caritasának főkoordinátora elmondta, hogy Szerbiában elkészült a szociális védelemről szóló törvény, az parlament jóváhagyására vár. Amennyiben elfogadják, úgy alapjaiban változhat a szociális ellátás finanszírozása. A szolgáltatást ezentúl az állam fizetné, ami előrelépés lenne az eddigi gyakorlathoz képest. A jelenleg

még projektalapon működő tevékenységet az önkormányzatoknak kellene finanszírozni, hiszen felelősséggel tartoznak a polgáraitól. A falugondnok képes bekapcsolni az embert a társadalomba, ezért szükségszerű lenne szolgálatokat indítani a Vajdaságban. Beszédét az alábbi gondolattal zárta: „Egy társadalom fejlettségének az a mértékegysége, hogy a legsérülékenyebb tagja milyen életszínvonalat él.”

Bajus Rus Crvka, a Caritas magyarkanizsai részlegének vezetője szerint az idősek – helyhez kötöttségükből fakadóan – képtelenek kiharcolni a változást, ezért 2009 augusztusától a Caritas-szal összefogva három nővér és egy házi kisegítő szociális ellátást biztosít a rászorulóknak.

Darabán Piroška, a magyarkanizsai a községi tanács szociális kérdésekkel megbízott tagja szintén szorgalmazza a falugondnoki szolgálat létrehozását, ehhez azonban állami támogatást várna. Az önkormányzat és a Szabadkai Egyházmegye Caritasának közös pályázata révén 2009 augusztusában egy hathónapos program indult, amelynek keretében szociális tevékenységet végeznek. A program folytatása a jövőben is biztosított, igaz egyelőre csak projektalapon. Kiemelte a fiatalokkal való törődés fontosságát. Úgy érzi, elhanyagolták őket, amelynek következményeként kevésbé érzékenyek a szociális témákra, az önkéntes munkákra.

Tóth Olga, a magyarkanizsai Szociális Központ vezetője fontosnak tartja a civil szervezetekkel történő együttműködést. A központ által működtetett Fészek napközi a szociális szféra peremére szorult gyermekek felzárkóztatását segíti. Munkájuk eredményességét bizonyítja, hogy tevékenységük a gyermekek családjaira is hatással van.

Körmendi Rózsa a tanyasi emberek nehézségeiről, problémáiról beszélt. A megoldást egy mobilitást biztosító gépjármű és tanyagondnok jelenthetné.

A Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program egy éves időtartama alatt meg kell teremteni a szolgálat alapjait, amelynek a helyi szükségletekhez kell alkalmazkodni. A workshop tapasztalataira alapozva elmondható, hogy minden adott a sikeres együttműködéshez.

Kürtösi Zoltán Milán

Hírek

Elnökségi ülés Csárdaszálláson

Soron következő elnökségi ülésünket 2010. október 25-én tartottuk Csárdaszálláson. Petneházi Bálintné polgármester asszony mutatta be a települést: beszélt a múlttól, a jelenről és az előttük álló tervekről.

Az ülésen a határon átnyúló IPA pályázatunkról is szó esett. Irodánk Kürtösi Zoltán Milán személyében munkatárssal bővült. Milán reményeink szerint a hírlevél szerkesztésébe, valamint a fordítási munkákba kapcsolódik be, ami például az IPA pályázatnál is nagyon fontos, hiszen mindent angol nyelven kell dokumentálni. Foglalkoztatását a munkaügyi központ pályázati

támogatása teszi lehetővé. Beszámoló hangzott el a szanki találkozóról, az évi rendes lakiteleki továbbképzésről is. Végezetül felvetődött a jövő évi találkozók témája is, lassan körvonalazódik, hogy melyik településeken lesznek majd összejövetelek.

Az elnökségi ülés után tettünk egy sétát a faluban: megnéztük a nemrégiben épült templomot, majd a településen működő CSÁRDATEX textilüzemben tettünk látogatást. Köszönjük a nap megszervezését, és a vendéglátást az elnökség tagjának, Nagy Zsolt-né Editnek.

Kovácsné Kacz Erika, Rösztke

Civil Kiválóság 2010

Tizennégy egyesület és alapítvány között a Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete is részt vesz a Civil Kiválóság 2010 minőségfejlesztési programban. A programot a Szövetség a Kiválóságért Közhasznú Egyesület (SzKKE) indította a Nemzeti Civil Alap (NCA) támogatásával olyan civil szervezetek számára, akik elkötelezettek a minőségfejlesztés iránt és saját szervezetük fejlesztéséhez külső szakmai segítséggel alkalmazni szeretnék a non-profit szektorban is már sikeresen alkalmazott EFQM Kiválóság Modellt.

Fontos, hogy a program során a résztvevő szervezetek olyan fejlesztési

projekteket valósítsanak meg, melyek a partneri elégedettség javulását, illetve a szervezeti működés eredményességét szolgálják. A program keretében az alábbi tevékenységek valósulnak meg: felkészítő képzés az EFQM modell és az önértékelés módszereiről, tapasztalatcsere látogatás, mások legjobb gyakorlatának megismerése két EFQM modellt sikeresen alkalmazó szervezetnél, EFQM Modell alapú szervezeti átvilágítás, önértékelés, résztvevő szervezeteként egy-egy fejlesztési projekt megvalósítása, záró konferencia a tapasztalatok átadására.

Nyílt nap a libás tanyán

November 11-én, Márton napon régi hagyomány szerint nagy lakomákat rendeztek, hiszen a mondás úgy szól: „Aki Márton napon libát nem eszik, az egész évben éhezik!” A liba mellett a másik főszereplő, az ekkorra kiforrott újbor.

Nos, libahúsból és borból volt bőségesen november 13-án Tarhoson, a régi hagyomány felidézésére rendezett nyílt napon. Kollégánk, Molnár István tarhosi tanyagondnok libás tanyájára látogathattak el az érdeklődők. A vendégeket élőzene, forralt bor, mézes pálinka és libaszíros kenyér várta. A gyerekek népi játékokat játszhattak, kézműves foglalkozáson pedig Márton napi lámpást készíthettek. Békés város polgármesterének köszöntője után elfogyaszthattuk az igen bőséges libás menüt. A kemencében sült libapecsenyét, lúdaskását, ropogós libatepertőt, sült libamájat.

Aki nem járt még itt, föltétlenül látogasson el a hangulatos tanyára. Családdal, baráti társasággal felejthetetlen napot lehet eltölteni távol a városi forgatagtól. (Érdeklődjétek Molnár István tanyagondnoknál, vagy az egyesületünknel!)

Nagy Zsoltné
Csárdaszállás

Pályaválasztási vásár

Oktober 21-22-én egyesületünk is bemutatkozott Kecskeméten, a Lánchíd utcai Sportcsarnokban a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ által harmadik alkalommal megrendezett Álmodtam egy világot magamnak... című pályaválasztási vásárán. A rendezvény célja az volt, hogy megfelelő információt nyújtson a pálya-, szakma-, és iskolaválasztás előtt álló általános-, közép- és felsőfokú oktatási intézmények ta-

nulóinak, valamint a pályakorrekciót tervező felnőttek számára.

Mivel jelen voltak a térség valamennyi általános és középiskolájának végzős tanulói és a felnőtt álláskereső, a rendezvény bemutatkozási lehetőséget kínált egyesületünk számára is. Az érdeklődők megismerhették a falu- és tanyagondnok munkáját, valamint az általunk szervezett alap- és továbbképzéseket.

Program tanyafejlesztésre

Dr. Ángyán József professzor, a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára ismertette a falu- és tanyagondnokok éves továbbképzésén a kormány Tanyafejlesztési programját.

Balogh József országgyűlési képviselő, a Magyarországi Tanyákon Élők Egyesületének (MTÉE) elnöke szakmai javaslatai alapján készült el a Nemzeti Tanyafejlesztési Program. A program megvalósításával a kormány érdemi lépéseket kíván tenni a tanyákon élő emberek által a hétköznapiak során viselt hátrányok felszámolására és valódi esélyegyenlőségük megteremtésére. A tanyák és tanyás térségek megőrzéséről, fejlesztéséről rendelkező 49/2009. (V. 27.) OGY határozat jelenti a tanyafejlesztési program alapját.

Az Alföldnek a természetes környezeti feltételekhez leginkább alkalmazkodott település- és gazdálkodási formája a tanya. A tanyás térségek megőrzése ezért nemcsak életminőségi, de fenntarthatósági és agrártermelési kérdés is. A tanya emellett értékhozó is, mint hagyományos gazdálkodási létforma olyan sajátos társadalom-földrajzi, építészeti, nyelvi, néprajzi és tájképi sajátosság, amely a magyar nemzeti örökség, így pedig a közös európai kultúra részét képezi.

A tanyán élők helyzete az utóbbi fél évszázadban mindig hátrányos volt. A tanyai emberek korlátozottan gazdálkodhattak, nem építkezhettek, fokozatosan megszűntették a tanyasi iskolákat, lassan haladt a tanyavillamosítás, alig épült korszerű külterületi út az érdekükben, a korábban működő mozgóboltok és más tanyai ellátó-egységek is megszűntek. A tanyavilágban a hétköznapi élet alapvető szükségletei is elérhetetlenek. Kutatások is felhívták a figyelmet az alföldi tanyavilág helyzetének folyamatos romlására, a tanyai lakosság elöregedésére, a tanyai fiatalok elvándorlására, a tanyák fizikai leromlására, infrastrukturális hátrányaira, a lakhatás és a megélhetés nehézségeire.

Az Országos Területfejlesztési Konceptió szerint 280 település rendelkezik jelentősebb számú külterületi népességgel, a tanyás települések a két alföldi régióban találhatók.

A 2011-es költségvetés-tervezetben 1 milliárd forint keretösszeggel szerepel a Nemzeti Tanyafejlesztési Program, mely hét fő területre összpontosít. Ezek: a tanyákon élők egészséges ivóvízzel történő ellátása; a tanyás térségek rossz állapotú dűlőútjainak karbantartása; a tanyás térségek közbiztonságának javítása; a tanyák energiaellátásának javítása; tanyafelújítás; a tanyagondnoki szolgálat erősítése, valamint a tanyai áruk piacra jutásának elősegítése.

A Tanyafejlesztési Program szakmai területei: 1. A tanyákon élők egészséges ivóvízzel történő ellátásának biztosítása érdekében a vízminőségi vizsgálatok költségeinek fedezése. 2. A tanyás térségek rossz állapotú dűlőútjainak karbantartása, rendszeres felújítása. 3. A tanyás térségek közbiztonságának javítása. 4. A tanyák energiaellátásának javítása, alternatív energiaforrások felhasználásának támogatása. A tanyai családok, gazdálkodók életfeltételeinek jobbítása és termelésük versenyképességének növelése érdekében nélkülözhetetlen a tanyák villamos energiával történő ellátása. Ez nem elsősorban a meglévő villamos hálózatra való rákötést jelenti – ennek magas költségei jelentették eddig is a villamosítás elmaradásának fő akadályát –, hanem főképp megújuló energiára alapozott energiaellátást jelent. 5. Tanyafelújítás, tanyai eszköz- és épületállomány megújítása. 6. A tanya- és falugondnoki szolgálat, ellátórendszerek megerősítése. A tanyagondnokok az idős, egyedülálló

vagy éppen nagycsaládos tanyán élők szinte egyetlen kapcsolatát jelentik a külvilággal, a mindennapi élethez szükséges élelmezési, egészségügyi és hasonló szolgáltatások elérésében szinte nélkülözhetetlen feladatokat látnak el. Számukat, területi hatáskörüket bővíteni szükséges. További feladat a tanyagondnoki szolgálatok működési feltételeinek biztosítása, működésük finanszírozása, civil szervezeti hálózatuk támogatása. A tanyagondnoki szolgálat hatékonyabb

működését szolgálhatná a szimmetrikus internetkapcsolatok biztosítása a tanyavilágban. Az internet, kiegészülve fejlett IT szolgáltatásokkal a leghatékonyabb eszköze a személyre szabott, naprakész gazdálkodási tanácsadásnak, és logisztikai, értékesítési segédeszközként a piacbővítés egyik legfontosabb eleme. 7., a tanyasi áruk piacra jutásának elősegítése érdekében helyi piacok fejlesztése, térségi nagybani piac kialakítása, önkormányzatokkal közös tanyasi élelmiszerbolt-hálózat kialakítása. 7./a A tanyasi áruk piacra jutásának elősegítése. 7./b Önkormányzati tulajdonú boltok létrehozásának támogatása. 7./c Tanyasi áruk nagybani piacának létrehozása.

A tanyafejlesztési programban 50 millió forintos tervezett keretösszeggel szerepel 2011-ben a tanya- és falugondnoki szolgálat, ellátórendszerek megerősítése programpont. Egyesületünk tagjai a lakiteleki háromnapos továbbképzésen javaslatot állítottak össze a tervezett támogatás észszerű felhasználására. A javaslatot a Vidékfejlesztési Minisztériumba is eljuttatjuk.

Ne aludjon ki a tűz!

Először 1996-ban képviselőként hallott a falugondnoki hálózatokról Farkas Márta. A Máltai Szeretetszolgálat önkénteseként gyakran megfordult a külterületi tanyákon, és sokszor alapvető dolgokban (élelmiszer, ruha, háztartási gép) is nagy szükségét talált.

– *Idézzük fel a kezdeteket...*

– A testület elé vittem a kérdést, és javasoltam a falugondnokság létrehozását. Aztán 2003-ban írásban is rögzítettük, hogy tanyagondnoki szolgáltatást kell létrehozni Cegléden. Egy év múlva, 2004 novemberében pályázaton nyertünk pénzt egy Suzuki Ignis vásárlására, 2005 májusában pedig normatívával elkezdtük működtetni a tanya-szolgálatot.

– *Kaptak valahonnan szakmai segítséget?*

– Nem volt példa előttünk. A szakmai munkánkban némi segítséget jelentett, hogy akkor végeztem a főiskolát, ami információban és kapcsolatokban adott némi háttérrel. A terület, ahol elkezdtük a munkát, szorvány tanyavidék, elég nagy távolságok vannak a tanyák között. Az itt élő idősöknek, ha van is családjuk, nem tudják őket napi szinten ellátni, felügyelni, amit viszont egy szolgálat megtehet. Mindekelőtt felmértük az igényeket arról, hogy mekkora arányban, és milyen típusú gondoskodást igényelnek a tanyán lakók. Ételhordásra például nem merült fel számottevő kereslet, viszont nyugdíjfizetéskor sokan fogadták örömmel a segítséget a bevásárláshoz, valamint az orvoshoz, szakrendelésre való bejutáshoz, illetve kismamák tanácsadásra szállításhoz. Jelenleg is több száz főt látogatunk rendszeresen, és 20–25 önkéntes segíti a munkánkat. Óriási dolog, hogy kialakítottuk ezt a rendszert, és hogy bizalommal vannak irántunk az emberek. Partnerünk az önkormányzat is: bármilyen problémát jelzek, a polgármester, illetve a testület azonnal a megoldás lehetőségét keresik.

– *Milyen kihívásokkal kell megküzdeniük a leggyakrabban?*

– Idén télen például különösen nagy feladatot jelentett a tartós hideg, és a hó eltakarítása. Február végéig az időseket naponta látogattuk, volt, akihez kétszer is el kellett menni egy nap, nehogy kialudjon a tűz nála. Szívügyemnek tekintem a fiatalok itt tartását. Ehhez meg kell teremteni a megfelelő életkörülményeket, és megismertetni velük ennek az életformának az előnyeit. Szeretném megélni, hogy a tanyai lakos a városival egyenrangú állampolgár legyen. Évtizedek bűnét kell rendbe tenni e tekintetben. Sokat teszünk azért, hogy a kint élő emberek legyenek önellátók, gazdálkodjanak, és használják ki az előnyöket, hiszen a városi létnél lényegesen kevesebb pénzből lehet itt megélni.

– *Vannak biztató eredmények?*

– Egyre több fiatal él tanyán. Ők különleges gondoskodást igényelnek, hiszen többségüknek már nem volt lehetősége megtanulni az állattartást, a termelést, inkább csak azt hallották, hogy nem éri meg ezzel foglalkozni. Én pedig most arról szeretném meggyőzni őket, hogy mégis érdemes. Meg kell érteni, hogy olcsóbb az élet tanyán, és bizony egyre többen kényszerülnek elhagyni a várost, már

napjainkban is. Jó lenne, ha nem csak a nyomort látnák ebben az életformában, hanem a lehetőséget is. Amikor elkezdtem a munkát, kihaltak voltak a tanyaudvarok. Ma már egyre több helyen van malac meg egyéb aprójószág, örömmel újságolják, hogy gyűjtik a pénzt libára...

– *Vagyis az igazi segítség nem az adomány, hanem a szemlélet megváltoztatása.*

– Azért lobbizok, hogy a külterületen élők közül kerüljenek ki például az utak karbantartói, hogy a városi ember a tanyasítól vegye meg a tojást, és hogy minél többen vegyék saját kézbe a sorsuk irányítását. Jó látni, hogy milyen óriási utat tettünk meg az elmúlt években. És még rengeteg ötletem van!

Tóth Tímea

Francia lap ír rólunk

Laetitia Darmon francia újságíró kereste meg egyesületünket, hogy cikket írjon a falugondnokságról. A szerző a szociális munkával foglalkozó TSA (Aktuális Szociális Munka) című lapnál dolgozik. Az újság több mint 25 éve kommentálja a szociális, az orvosi-szociális és egészségügyi szektor aktualitásait. A magyarországi falugondnokságról szóló beszámolója a lap novemberi számában jelent meg, amely része lesz egy nagyobb terjedelmű, a vidéki területeken lévő szociális tevékenységekről szóló írásnak.

A cikkben az alábbi témakörökkel foglalkozik az újságíró: a magyar falvak hány százalékában van falugondnoki szolgálat; a tanyavilág jellemzői; a főbb szociális tevékenységek, amelyeket elvégeznek, biztosítanak a falugondnokok; hogyan lesz valakiből falugondnok; milyen képzésen kell-e részt venniük; minden falugondnok nyújt-e szociális szolgáltatást; mik a legfőbb előnyei a falugondnokság létezésének; vannak-e a tanyagondnoki tevékenységnek nehézségei.

Meglepetésből meglepődés

Karácsony hetében igyekezett mindent számára kellő ünnepélyes külsőbe borítani. Édesanyja és nagyanja körében igazi csöppnyi tündér módjára sürgött-forgott a konyhában.

– Mit készítünk, mama? – szólt lelkes, csilingelő hangon a kérdés.

– Ma kisütjük a guba tésztáját, holnap ledaráljuk a mákot, így karácsony böjtjén erre már nem lesz gondunk – szólt nagyanja kedves válasza.

– Még az én nagyanyám is így készítette, a recept már nagyon régi, de igazi hagyománya van. Karácsony napján meg tudod, mit fogunk főzni? – kérdezte.

– Nem!

– Halat – súgta kisunokája fülébe, majd felegyenesedett, és némi igenlő fejbólongatás mellett halkán folytatta tovább.

Tudod, kislányom, mikor ilyen idős voltam, mint most te, alig vártuk a karácsonyt. Gyerekek egy csoportja ment házról házra, vitték a betlehemet, bekopogtattak, bebocsájtást kérve előadták csodaszép pásztorjátékukat. Eljátszották a Jézus születéséről szóló bibliai történetet, átadták jókívánásaikat, majd mi, háziak, megvendégtük őket.

Alig vártam, hogy édesanyám azt mondja, gyertek, gondoskodjunk a jövő évről is, hiszen ekkor összegyűj-

töttünk pár maroknyi gabonát, szalmát, és különböző kisebb eszközöket, mint például baltát, fejszét, és mindezt egy szakajtóba helyeztük, majd az asztal alá toltuk, annak gyanánt, hogy a következő év is hozzon számunkra bő termést, a munkában használatos eszközeink pedig sosem hagyjanak bennünket cserben.

Az is igazán szép volt, hogy szenteste közösen fogyasztottuk el a vacsorát, majd mi, gyerekek belopakodva a szobába, lestük, hogy hozott-e már valamit a Jézuska. Nagyon szerény és aprócska ajándékok vártak bennünket.

Nagymama szavain felbátorodva alig várta már a kisunoka, hogy számára is eljőjön az a sokat jelentő este, hátha őt nem csak parányi ajándékkal lepik meg.

A szoba egyik sarkába húzott egy egészen alacsony asztalt, majd a szekrény mélyéről előcsempészett egy piros mintázatú terítőt, és hatalmas lendítő mozdulattal szinte az asztalra hintette. Ráhelyezte a fenyőt, majd gyöngéd mozdulatokkal, egyesével, óvatosan – hiszen törékenyek voltak a díszek – a fenyő ágaira helyezte a gömböket. Mikor készen lett, a földre huppant és gyönyörködni kezdett mesteri művében. Kis szíve csak úgy

zakatolt, történik-e valami pár órán belül, hogyan is tud majd örülni annak a sok-sok ajándéknak, ami reá vár.

Teltek a percek, lassan az órák is, de mindhiába, a fa alatt még mindig nem volt ajándék. A meglepetésből meglepődés formálódott. Ekkor leült a kandalló elé, nézte a lobogó tüzet, melynek fénye megvilágította a lányka arcát. Bánat gyötörte a lelkét, és egyre csak arra tudott gondolni, hogy őt valószínű nem szeretik, hiszen semmit sem kapott. Hirtelen fénylővé vált a szeme és egy csillogó könnycsepp csordult végig orcáján. Ekkor még nem értette és nem is érthette azt, hogy szüleinek mellőznie kellett annak érdekében, hogy más fontos, szükségyszerű dolgokra jusson.

Ma már tudja, hogy mi, miért történt. S az igazi érték, egyben ajándék is, maga a családja volt, de mondhatni, ez most már késő.

+++

Ilyen történetet hallva, hiszem, hogy minden ember egy kicsit saját magát is beleéli a helyzetbe, mivel én is így tettem. Ebben a pillanatban úgy érzem, hogy ha keveset is, de tudok segíteni azon embereknek, akik hasonló helyzetbe kerültek. Mindezt szívesen teszem, mert lényegében én is kerülhetek az élet azon szörnyűségébe, hogy egyedül maradok.

Munkámat egy olyan csoportban végzem, amely számtalan célt tűzött ki magának, de ezek közül az egyik legfontosabb, hogy segítsen, legyen az akár gyermek, nő, idős, beteg vagy épp magányban élő egyén. A szeretet és a család ünnepét mi úgy próbáljuk szebbé tenni számukra, hogy meglátogatjuk őket, pár órácskát igyekezünk elbeszélgetni velük, hogy ők is magukénak tudhassák azt az érzést, hogy vannak a világon, akik gondolnak rájuk. A szeretet ajándékeként mindig valamiféle csekély meglepetéssel készülünk, legyen az egy tálca sütemény, melynek készítése sok kéz munkáját dicséri, vagy egy parányi angyalka, amely úgyszintén odaadó, szeretetteljes gesztussal készült, és a meglepetésben örömet jelenthet bárkinek.

Gyógynövénytár

Ligetszépe (*Oenothera biennis*)

A növény leírása:

A ligetszépefélék (Onagraceae) családjába tartozik, Észak-Amerikából származó lágyszárú évelő növény, amely 1–1,5 méterre is megnő. Általában töltéseken és ugaron nő. Június-szeptember folyamán virágzik, termése négykopácsú tok. Már az indiánok körében is népszerű volt, többek között bőrproblémák kezelésére, sebgyógyításra, belőleg pedig asztma, megfázás és influenza esetén használták. A XVII. században jutott el a növény Angliába, ahol később már csak úgy emlegették: „a király mindent gyógyító szere”.

Hogyan gyűjtsük?

Gyógyászati célokra a növény friss, föld feletti részeit és az érett magvak zsíros olaját hasznosítják. Gyűjtési ideje a nyári hónapokra esik.

Mi van benne?

A ligetszépeben megtalálható hatóanyagok a linolsav-, gamma-linolénsav-, olajsav- és palmitinsav-trigliceridek.

Mire jó?

Hatóanyagai révén javítja a koszorúér keringését és segíti a bőr megújulási folyamatát. Enyhíti a menstruációs panaszokat. Szerepet játszik a vér koleszterinszintjének csökkentésében. A kozmetikaipar a száraz, gyulladt bőr ápolására alkalmazható szereket készít belőle. Gamma-linolénsav tartalma miatt a neurodermatitisz kiegészítő kezelésére használják. Magjából olajat sajtolnak.

Hogyan használjuk?

Gyógynövényboltokban beszerezhető a ligetszépe kapszula.

Érdekesség:

Fénylő sárga virágai csak rövid időre nyílnak ki sötétedés után. Mielőtt a nap felkelne, a virágok elpusztulnak. Másnap este már új virágok díszítik a növényt.

Jó tudni!

A telítetlen zsírsavak fokozottan érzékenyek a szabadgyökök károsító hatásaira, e folyamatban maguk is károsra válhatnak, ezért aki jelentősebb mennyiségben fogyaszt ligetszépe olajat, annak ajánlott az antioxidáns kiegészítés.

Ásotthalmi képzés

Tizennégy falu- és tanyagondnok, valamint szociális területen dolgozó szakember fejezte be Ásotthalmon a „Segítő szakemberek felkészítése szenvedélybetegekkel és azok hozzátartozóival való hatékony munkára” elnevezésű továbbképzést.

Kemény Bertalan Falufejlesztési Díj

A Falufejlesztési Társaság 13/2008. (VII.17.) számú határozatával, Kemény Bertalan tiszteletére, mint a Falufejlesztési Társaság megalapítója és a falugondnoki szolgálat létrehozója emlékének megőrzésére Kemény Bertalan Falufejlesztési Díjat alapított. A következő évi díjak átadására 2011. március 4-én Alsó-mocsoládon kerül sor.

A díj alapításának célja, hogy erkölcsi elismerése legyen mindazon természetes személyeknek, országhatáron belül, illetve a Kárpát medence területén, akik falugondnoki feladatukat legalább 5 éve, kiemelkedő színvonalon végzik, valamint a vidék- és falufejlesztés elkötele-

zettjeként a vidék- és falufejlesztés tekintetében, szűkebb környezetükben vagy országos szinten is kiemelkedőt hoztak létre.

A díj csak természetes személy részére egy alkalommal ítéltető oda. A díjban részesülhet az a természetes személy – falugondnok, illetve a falu- és vidékfejlesztés során szűkebb vagy tágabb környezetben jelentős eredményeket elérő személy –, akit a díjra érdemesnek tart a javaslattevő. (Az űrlap a www.falu.blog.hu honlapról letölthető.) A javaslat benyújtásának határideje: 2011. január 20. Cím: Falufejlesztési Társaság, 1051 Budapest, Zrínyi M. u. 16. III. em. 7.

DUNA-TISZA KÖZI FALUGONDNOKI HÍRLEVÉL

Kiadja:

a Falugondnokok

Duna-Tisza Közi Egyesülete

e-mail: info@falugondnoksag.hu

honlap: www.falugondnoksag.hu

iroda: 6000 Kecskemét, Ipoly u. 1/A

Telefonszám:

06-76/507-543

Fax: 06-76/507-544

Szerkeszti:

Borzák Tibor, Csörszné Zelenák Katalin

Sümeгинé Ország Edit, Moiskó Csilla,

Tördelő: **Almás László**

Rajz: **Vida Ágnes**

Engedélyszám: 2.9/776-1/2006

Nyomda: Print 2000, Kecskemét

Megjelent a

támogatásával.